Ukazatele: počet dopravních nehod, počet řidičů pod vlivem alkoholu

Publikováno: 7. 3. 2007

Zdroj: www.swov.nl

Výběr ukazatelů: nehody zaviněné pod vlivem alkoholu, konzumace alkoholu

Nejvhodnějším ukazatelem důsledků konzumace alkoholu je počet nehod způsobených pod vlivem alkoholu a závažnost jejich důsledků: počet mrtvých, zraněných a výše hmotných a nehmotných škod. Nehodou způsobenou pod vlivem alkoholu je zde míněna taková nehoda, v níž byl alespoň jeden ze zúčastněných aktérů pod vlivem alkoholu. Policie bohužel nezaznamenává všechny nehody a navzdory příslušným směrnicím nepodrobuje všechny účastníky nehod dechové zkoušce. Podoba a míra záznamů se navíc značně liší v závislosti na čase a místě.

Odvozeným ukazatelem je aktuální konzumace alkoholu účastníků silničního provozu. Tento indikátor má o něco menší výpovědní hodnotu než počet dopravních nehod, neboť konzumace alkoholu sice zjevně vede ke zvyšujícímu se riziku nehody, není však vždy nutně příčinou nehody. Pokud je konzumace alkoholu měřena pomocí standardních výzkumných metod, lze spolehlivě určit rozdíly dané časem, místem a odlišnými demografickými charakteristikami. Běžná policejní náhodná dechová zkouška (random breath testing, RBT) je jako zdroj dat pro tento účel méně vhodná, především kvůli následujícím rozdílům v jejím provádění:

- výběr kontrolních stanovišť;
- výběr ročního období, dnů v týdnu a denní doby;
- provádění náhodné dechové zkoušky: míra selektivity testování, častější či méně časté změny stanoviště, obměny testující skupiny atd.;
- kvalita měřících přístrojů: vliv vlhkosti, nízkých teplot, možnost poškození senzoru apod.;

Dalším nepřímým ukazatelem je konzumace alkoholu, kterou udávají v průzkumech sami aktéři. Tento indikátor není příliš spolehlivý, neboť se vztahuje k trestně postižitelnému chování: lidé neradi připouštějí, že by řídili pod vlivem alkoholu. Proto souběžně probíhající výzkumy aktuální a údajné konzumace alkoholu při řízení vykazují značné rozdíly. Průzkumy však přesto mohou například odhalit motivy, které účastníky silničního provozu vedou k řízení po požití alkoholu.

Příkladem takové studie je Periodic Regional Survey on Road Safety která je prováděna institucí Traffic Test. Podle výsledků této studie byla v roce 1999 hlavním udávaným důvodem k řízení po požití alkoholu neexistence alternativních dopravních prostředků (43 %). Hlavním důvodem nepožití alkoholu byla bezpečnost (silniční dopravy; 77 %).

Konečně, dalším indikátorem je počet obvinění vznesených proti osobám podezřelým z řízení po požití alkoholu. Ani tento ukazatel není velmi spolehlivý, neboť do značné míry závisí na podmínkách a hustotě provádění náhodných dechových zkoušek.